

Μηνιαία μαθητική εφημερίδα
των μαθητών των Ε΄ και ΣΤ΄ τάξεων
του Δημοτικού Σχολείου Ριζού
Τηλέφωνο Σχολείου 2381071209
dim-rizou.pel.sch.gr
e-mail: mail@dim-rizou.pel.sch.gr

Έτος 14^ο
Οκτώβριος 2009
Αριθμός Φύλλου 109
Ευρώ 1

Μαθητικός Λόγος

2008: ΕΠΑΙΝΟΣ από το Ιδρυμα Μπότση, για την 11η τη συνεχή έκδοση και την ποικιλία της ύλης μας

ΣΤΟ ΡΟΥΠΕΛ

Με την ευκαιρία του εορτασμού της επετείου 28^{ης} Οκτωβρίου το Σχολείο μας πραγματοποίησε επίσκεψη στα οχυρά του Ρούπελ, προκειμένου να γνωρίσει την τοποθεσία στην οποία γράφτηκε μια από τις ηρωικότερες σελίδες του αγώνα των Ελλήνων εναντίων των δυνάμεων του Άξονα.

(Περισσότερες πληροφορίες για το θέμα στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας μας)

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

ΣΕΛ. 2: Τα σχολεία άνοιξαν (Το πινακίδι – Ο πρωτόσκολος – Η νηστεία ως ποινή – Ο φέλεκας) **ΣΕΛ. 3:** Τα σχολεία άνοιξαν (Ούτε για στάβλοι των αλόγων – Στα γίδια και στα πρόβατα αντί στο γυμνάσιο) **ΣΕΛ. 4:** Τα σχολεία άνοιξαν (Κοντόλι, πλάκα, μολύβι και πένα – Στερούνται της παιδικής χαράς – Οι θυσίες των εκπαιδευτικών για το λαό και την Ελλάδα) **ΣΕΛ. 5:** Πώς κατασκευάζεται το μολύβι **ΣΕΛ. 7 - 12:** Δραστηριότητες του σχολείου μας (Ενημέρωση για τη νέα γρίπη – Γνωριμία με την Α' τάξη – Οι πρώτες μου προτασούλες – Προσευχές – Χρωματίζοντας την Ιστορία με διάφορα γεωμετρικά σχήματα – Η Αλφαριθμητική του δάσους – Το παραμύθι της μέρας και της νύχτας – Ιστορικός Πίνακας γεγονότων 1940 – 1944 – Ολοήμερο **ΣΕΛ. 12:** Άγιος Δημήτριος **ΣΕΛ. 13:** Διεθνής ημέρα για την εξάλειψη του Αναλφαβήτισμού **ΣΕΛ. 14:** Παγκόσμια ημέρα της καρδιάς **ΣΕΛ. 15:** Παγκόσμια ημέρα των ταχυδρομείων **ΣΕΛ. 16:** Παγκόσμια ημέρα κατά της θανατικής ποινής **ΣΕΛ. 17:** Ημέρα του Ο.Η.Ε **ΣΕΛ. 18:** ο Τρύγος – Το κρασί **ΣΕΛ. 20:** Το τσίπουρο **ΣΕΛ. 21:** Επιτυχόντες και Αριστούχοι **ΣΕΛ. 22:** Γιατί το λέμε; **ΣΕΛ. 23 - 24:** Διασκεδάστε μαθαίνοντας

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΝΟΙΞΑΝ

Με αφορμή την έναρξη των μαθημάτων της νέας σχολικής χρονιάς οι μαθητές της ΣΤ' τάξης σας παρουσιάζουν κάποια στοιχεία και στιγμές της ελληνικής εκπαίδευσης από τη σύσταση του Ελληνικού κράτους μέχρι σχετικά πρόσφατα.

ΤΟ ΠΙΝΑΚΙΔΙ

«Από μικρός στα γράμματα, μικρός στα πινακίδια», λέει το δημοτικό τραγούδι. Το παιδί στο πινακίδι άρχιζε πρώτη φορά να μαθαίνει ανάγνωση και γραφή. Χαρτί πού να βρισκόταν, και βιβλίο μάλιστα για τα φτωχά χωριατοπούλα στα χρονιά της σκλαβιάς; Τι ήτανε λοιπόν το πινακίδι; Ένα σανίδι από πυξάρι (τουρκ. τσιμισίρι), ή από άλλο σκληρό ξύλο με λαβή. Στο απάνω μέρος έγραφε ο δάσκαλος, ή ο πρωτόσκολος με κοντύλι από χοντρό φτερό από όρνιο και με μεγάλα γράμματα το μάθημα του παιδιού. Το παιδί ξεσήκωνε παρακάτου ό,τι έβλεπε, κι αφού τέλος κατάφερνε να το γράψει καλά και να το ξεστηθίσει, έζυνε με το μαχαίρι το σανίδι, κ' έσβηνε τα γράμματα. Τα πινακίδια ήτανε πολύ οικονομικά για τα φτωχά παιδιά, και περνούσαν από μια γενιά σ' άλλη μες στο σπίτι. Καμιά φορά όμως ήτανε κ' επικίνδυνα στα μαλώματα των παιδιών, γιατί τα πινακίδια τότε βάνανε γνώση στα παιδικά κεφαλιά μ' άλλον τρόπον και χωρίς ούτε τη βοήθεια του πρωτόσκολου, ούτε του δασκάλου.

Γ. Βλαχογιάννης

Ο ΠΡΩΤΟΣΚΟΛΟΣ

Ο Πρωτόσκολος, που άλλαζε κάθε μέρα, ήταν πάντα από την ανώτερη κλάση [= τάξη]

του σχολείου. Ήταν ένα είδος αντιπρόσωπος του δασκάλου. Όταν έλειπε αυτός έξω από το σχολείο, ήταν ο ευταξίας και ο αστυνόμος του σχολείου. Αυτός κατάγγελλε σημειώνοντας τα παιδιά που αταχτούσαν, ή που δεν διάβαζαν ή που δεν ήξεραν μάθημα, αυτός χτυπούσε τον κώδωνα κι έπαιναν τα μαθήματα, αυτός έκανε την προσευχή, κι αυτός έπρεπε να έρθει πρωτύτερα από όλους, για να κλείσει το σχολείο και δώσει το κλειδί στο δάσκαλο. Αυτός καμιά φορά, λείποντας του δασκάλου, τραβούσε τα αυτιά των παιδιών και τους έδινε δασκαλικούς μπάτσους.

Χρ. Χριστοβασίλης

Η ΝΗΣΤΕΙΑ ΩΣ ΠΟΙΝΗ

Πληροφορούμεθα ότι τινές των διδασκάλων παρεισήγαγον και την νηστεία ως ποινήν. Και ταύτην μεν, ως συντελούσαν όπως δήποτε πρός σωφρονισμόν των παιδών, μένει εις τον διδάσκαλον να μεταχειρίζηται, οσάκις βλέπει ότι αι λοιπάι ποιναί δεν παράγουσι το σκοπούμενον αποτέλεσμα, να μεταχειρίζηται όμως μετά κρίσεως και σπανίως, και ουδέποτε υπέρ την μιαν ώραν, διότι πολλοί αφινούσιν απανθρώπως τα αθώα ταύτα πλάσματα χωρίς τροφής δι' όλης της ημέρας, εσθίοντες αυτοί ενώπιον αυτών, χωρίς να συλλογίζωνται οποίαν ολεθρίαν επιρροήν έχει επί της υγείας των παιδιών η τοιαυτή ασιτία.

Ελεύθερη Απόδοση: Πληροφορούμαστε ότι κάποιοι από τους δασκάλους εισήγαγαν και τη νηστεία ως ποινή. Και είναι στην κρίση του δασκάλου, όταν βλέπει ότι οι υπόλοιπες ποινές δεν φέρνουν το επιθυμητό αποτέλεσμα, να τη χρησιμοποιεί ως μέσο σωφρονισμού, σπάνια όμως και όχι πάνω από μία ώρα· γιατί πολλοί αφήνουν τα αθώα αυτά πλάσματα χωρίς τροφή ολόκληρη μέρα, ενώ οι ίδιοι τρώνε μπροστά τους, χωρίς να σκέφτονται ποιες ολέθριες συνέπιες έχει στην υγεία των παιδιών αυτού ου είδους η ασιτία.

Εγκύλιος του υπουργείου Παιδείας, 1867

Ο ΦΕΛΕΚΑΣ

Είναι ανάγκη να σας περιγράψω λίγο το φέλεκα ή φάλαγγα, το φόβητρο του μαθητικού κόσμου εκείνου του καιρού, γιατί μη όντας σ' ενέργεια πλειό σήμερα αυτό το σύνεργο στα σκολειά μας, πολύ λίγοι θα το γνωρίζουν. Ο φέλεκας ήταν ένα ξύλο ενάμισι μέτρο απάνω κάτω, μακρύ, κι ως πέντε έξι εκατοστά του

μέτρου χοντρό και τετράγωνο με τέσσερες μυτερές άκρες. Από τη μια την άκρη κι από την άλλη είχε γύρα – γύρα από μια βαθειά κοψιά κι απ' αυτές τις δύο κοψιές ήταν δεμένα τ' άκρα ενός χοντρού σκοινιού, ως δύο με δυόμισι μέτρα μακριού.

Αυτός ήταν ο περίφημος φέλεκας και ιδού πώς τον μεταχειρίζονταν ως όργανο τιμωρίας ο δυνάστης του Ελληνισμού Τούρκος κι ο δυνάστης της ελληνικής νεολαίας δάσκαλος: Ξάπλωναν τον τιμωρούμενο κατά γης ανάσκελα, έβαναν τα δύο του τα ποδάρια ως τον αστράγαλο ή και παραπάνω ανάμεσα του ξύλου και του σκοινιού του φέλεκα και μαζεύονταν το σκοινί γύρα – γύρα από τις άκρες κι ερχόταν έτσι σε στενή επαφή το ξύλο του φέλεκα με τα ποδάρια του τυραννούμενου, κι όσο στρέφονταν το φελεκόξυλο προς τα ποδάρια και μάζευε το σκοινί, τόσο τα έσφιγγε και τα είχε στη διάθεσή του ο τυραννευτής Τούρκος ή δάσκαλος, κι ενώ με το ένα χέρι, αν δεν είχε συνεργό, βαστούσε γερά το φέλεκα κι έσφιγγε τα ποδάρια, με τ' άλλο χτυπούσε τες γυμνές πατούσες των ποδαριών του τιμωρούμενο με βέργα η με ραβδί.

Χρ. Χρηστοβασίλης

ΟΥΤΕ ΓΙΑ ΣΤΑΒΛΟΙ ΤΩΝ ΑΛΟΓΩΝ

Μόνο μέσα στα σχολεία της Αθηνάς 3.000 παιδικά κάθουνται χάμου σταυροπόδι απάνω στα σανίδια και [...] στις επαρχίες σχεδόν όλα τα παιδιά κάθουνται χάμου στο χώμα ή απάνω

σε πέτρες. [...] Σε πολλά σχολεία της επαρχίας οι δάσκαλοι διδάσκουν τα παιδιά με ανοιχτές ομπρέλες, γιατί λείπει η στέγη του σχολείου. [...] Σ' ένα χωριό ένα άλλογο έδωσε μια κλωτσιά στο σχολείο και το γκρέμισε. [...] Και τα

περισσότερα από τα σχολεία δεν κάνουν, όχι για διδακτήρια, μα ούτε για στάβλοι των αλόγων.

1927

ΣΤΑ ΓΙΔΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΡΟΒΑΤΑ ΑΝΤΙ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Η τροφή εκείνα τα χρόνια ήταν ψωμί μπομπότα που, για να μην τρώμε πολύ, το άφηνε η μάνα μας να γίνεται μπαγιάτικο που δεν το τρυπάγανε ούτε σκάγια.

Όταν θα τρώγαμε στα χωράφια ή θα είμαστε τσοπάνηδες ή όπως εγώ, όταν άρχισα να πηγαίνω στο σχολείο το 1934, θα ήτανε ξυνοτύρι και λίγες ελιές, διότι κι αυτές δεν τις τρώγαμε όπως τώρα (μία – μία στη χαψιά που κάνουμε) αλλά τις βάζαμε τρεις ή και τέσσερις φόρες στο στόμα μόνο να παίρνουμε τη γεύση μαζί με τη μπομπότα.

Εγώ, όταν άρχισα να πηγαίνω σχολείο, μου έβαζε η μάνα μου ψωμί κι ελιές μέχρι οκτώ τον αριθμό, διότι υπήρχε φτώχεια. Μόνο το ξυνοτύρι ήταν χορταστικό, γιατί είχαμε γίδια και πρόβατα.

Τώρα στα είδη ρουχισμού: εγώ από ό,τι θυμάμαι [...] Στα επτά μου χρόνια που άρχισα να πηγαίνω σχολείο η μάνα μου, μου είχε φτιάξει από στρατιωτική χλαίνη, σακάκι και παντελόνι ραμμένο στο χέρι με βελόνι, όχι με ραπτομηχανή. Όσο για κάλτσες μου έπλεκε η μάνα μου από μαλλί από προβατίνες. Για παπούτσια αγόραζε ο πατέρας δέρμα αγελάδας από τα παζάρια και κάνανε τα τσαρούχια που τα λέγανε.

Τώρα τα τσαρούχια τα φοράγαμε από τον Σεπτέμβριο που άνοιγε το σχολείο μέχρι τον Ιούνιο που ξανακλείνανε τα σχολεία. Μετά πηγαίναμε με τα μόνιμα παπούτσια που μας χάρισε η μάνα μας, δηλαδή ξυπόλυτοι.

Ο σχολικός βίος ήτανε μισή ώρα το πρωί και μισή ώρα το βράδυ πορεία, για να πάω από το εξοχικό σπίτι που μέναμε στο σχολείο και το βράδυ να επιστρέψω. Όταν έβρεχε ή είχε χιόνι, ήτανε δύσκολα πολύ, διότι γινόμουν μούσκεμα από τα νερά και κρύωνα πολύ. Καθόμουνα βρεγμένος στην τάξη μου και κρύωνα. Το μεσημέρι κάναμε δύο ώρες διακοπή, πήγαινα σε συγγενικά σπίτια και ζεσταινόμουνα και έτρωγανταν αυτό το πενιχρό φαγητό που είχα μαζί μου [...]

Όμως μόλις έβγαλα το σχολείο το 1940 το φθινόπωρο, ξεκίνησε ο Ελληνο – Ιταλικός πόλεμος. Τα αδέλφια μου πήγανε στον πόλεμο. Πού ευκαιρίες τότε να πάω γυμνάσιο! Μείνανε κάτι πρόβατα και γίδια στην επίβλεψή μου.

Π. Καρτέρης

ΚΟΝΤΥΛΙ, ΠΛΑΚΑ, ΜΟΛΥΒΙ ΚΑΙ ΠΕΝΑ

Όταν πρωτοπήγα σχολείο, το 1942, τα παιδιά της Α' Δημοτικού μάθαιναν να γράφουν πάνω στην πλάκα, με το κοντύλι. Όπως οι πατεράδες τους και οι παππούδες τους. Κι ήταν όμορφη αυτή η περιπέτεια της πλάκας και του κοντυλιού: έγραφες κι έσβηνες με το σφουγγαράκι σου, ώσπου να πετύχεις τα στρογγυλά και καθαρά γράμματα που θα σου εξασφάλιζαν το «εύγε» της δασκάλας.

Από το κοντύλι και την πλάκα, στην Β' Δημοτικού, περάσαμε στο χαρτί και το μολύβι. Τότε, τα τετράδια δεν ήταν σαν τα σημερινά, με καλό χαρτί και ζωγραφιές στα εξώφυλλα. Τα δικά μας τετράδια, δωδεκάφυλλα ή, το πολύ, εικοσάφυλλα, είχαν ένα χαρτί κιτρινωπό, γεμάτο πόρους, που γδέρνονταν, όταν περνούσαμε από πάνω το σβηστήρι.

Τα μολύβια μας ήταν τα «Φάμπερ» νούμερο 2. Μαλακά μολύβια, που μπορούσες να τα ξύσεις εύκολα, με την ξύστρα ή το ξυραφάκι και να γράψεις χωρίς να τρυπήσεις το χαρτί – οι μύτες τους, με το που χάραζαν την πρώτη λέξη, τρίβονταν όσο χρειαζόταν για να γίνεται το γράψιμο εύκολο, χωρίς να κουράζει το παιδικό χέρι. Στην τετάρτη τάξη, περάσαμε στον κονδυλοφόρο. Πού να καταλάβει, αλήθεια, ένα σημερινό παιδί, τι σήμαινε για μας ένα μελανοδοχείο γεμάτο, ένας γυαλιστερός, μαύρος ή καφέ κονδυλοφόρος και μια πένα «Χι» ή καμπουρίστρα»...

Αρχίζαμε να γράφουμε με μελάνι, ξεκινώντας απ' την πένα «Χι». Ήταν μια πένα παχιά, εύκολη, που μας επέτρεπε να γράφουμε ισόπαχα γράμματα, χωρίς μουντζούρες και χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία. Βέβαια, τα δάχτυλα (στις αρχές, ιδίως) λερώνονταν απ' το μελάνι, αλλά ήταν κι αυτό μέσα στο πρόγραμμα.

Από την πένα «Χι», περνάγαμε στην «καμπουρίτσα». Ήταν μια πένα, που είχε πράγματι μια μικρή καμπούρα στο μέσον της κι έγραφε λεπτά,

αλλά και χοντρά, ανάλογα με την πίεση. Τέτοιες πένες ξαναχρησιμοποιήσαμε και στο Γυμνάσιο, όταν αρχίσαμε να κάνουμε στα Τεχνικά στο Γυμνάσιο και μάθημα Καλλιγραφίας[...]

Λ. Παπαδόπουλος

ΣΤΕΡΟΥΝΤΑΙ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΧΑΡΑΣ

Τα παιδιά έρχονται στο [Δημοτικό] σχολείο ξυπόλητα, ίσως και νηστικά. Στερούνται βιβλίων και σχολικών ειδών. Εάν εξαιρέσουμε ένα τόπι του σχολείου, ουδέν άλλο παιχνίδι ευρίσκεται εις τας χείρας των μαθητών. Ως εκ τούτου στερούνται τους μεγαλύτερους θείκου δώρου, της παιδικής χαράς.

Κ. Λιανουδάκης

Διευθυντής Δημοτικού Σχολείου

Άνω Μαλλάκια Ρεθύμνης, Κρήτη, 1961 – 62

ΟΙ ΘΥΣΙΕΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΑΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ.

Βαφειάδης Λάζαρος, δάσκαλος στα Λευκόσια Έδεσσας [...]. Το σχολείο του ήταν αποθήκη τροφίμων και πυρομαχικών για τους αντάρτες. Πιάστηκε και εκτελέστηκε από τη φασιστική Βουλγαρική Οχράνα.

Βούλγαρης Κώστας, δάσκαλος Δομοκού. Συνδικαλιστής. Εξόριστος από τη δικτατορία [Μεταξά] στο στρατόπεδο της Ακροναυπλίας, παραδόθηκε στους Ιταλούς. Σαν φυματικός [...] μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο του Παύλου Μελά Θεσσαλονίκης. Εκτελέστηκε, γιατί δεν δέχτηκε να πάρει Βουλγαρική υπηκοότητα.

Ζαχαριάδης Χρήστος, δάσκαλος Έδεσσας. Για τη συμμετοχή του στις εθνικοαπελευθερωτικές οργανώσεις, ντόπιοι προδότες και Γερμανοί τον έπιασαν και τον ζωντανό στο χωριό Αρσένι μπροστά στα μάτια της γυναίκας του και των δύο παιδιών του.

Λαζάρου Γιάννης, δάσκαλος Λαδά Καλαμάτας, 37 χρονών. Πιάστηκε από τα Τάγματα Ασφάλειας στην Καλαμάτα και εκτελέστηκε [...] την Πρωτομαγιά του 1944.

Κατσάλη Κωνσταντίνα, νηπιαγωγός Γρεβενών. Κάρκε ζωντανή μαζί με άλλες γυναίκες στο Κηπουριγιό Γρεβενών από τους Γερμανούς τον Ιούλιο του 1944.

Σούλη Αναστασία, δασκάλα στο χωριό Πύργοι Πτολεμαΐδας. Για την αντιστασιακή της δράση πιάστηκε από Γερμανούς και προδότες. [...]. Αφού την υποχρέωσαν να ανοίξει μόνη της τον τάφο της την εκτέλεσαν [το 1944]

Ενδεικτική επιλογή από κατάλογο του Κ. Θ. Περάιον

(Από το βιβλίο των Αλέξη Δημαρά και Βάσως Βασιλού – Παπαγεωργίου «Από το κοντύλι στον υπολογιστή»)

Ηλιάδης Στάθης, Χαραλαμπίδης Γιώργος, Ποτούριδης Παύλος, Δημητριάδου Ελένη, Παπαδόπουλος Χρήστος, Σεμερτσίδης Γιώργος, Τσιλιάκη Θωμαή, Παπαδοπούλου Κατερίνα (ΣΤ' Τάξη)

ΠΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΕΤΑΙ ΤΟ ΜΟΛΥΒΙ

Τα μολύβια σήμερα κατασκευάζονται από ένα μείγμα σκόνης γραφίτη, αργίλου και νερού. Το μείγμα αυτό ςυμώνεται και διαμορφώνεται στο κατάλληλο σχήμα: αυτό της ράβδου. Η ράβδος αυτή περνά από μια μηχανή, η οποία την πιέζει και την κόβει σε πιο μικρά κομμάτια. Τα κομμάτια αυτά, όμως, είναι ακόμη μαλακά και λεπτά σαν μακαρόνια.

Στη συνέχεια, οι μικρές ράβδοι ψήνονται σε πολύ υψηλή θερμοκρασία (πάνω από 1000° C),

για να σκληρύνουν και να γίνουν συμπαγείς. Μετά βυθίζονται σε λιπαντικές ουσίες, για να γλιστρούν πάνω στο χαρτί και να μη σπάνε.

Έπειτα οι ράβδοι αυτές τοποθετούνται μέσα σε αυλάκια, που έχουν σχηματιστεί πάνω σε μια ξύλινη επιφάνεια, αλειμμένα με κόλλα. Το ξύλο που χρησιμοποιείται είναι από διάφορες ποικιλίες κέδρου, κυρίως από τη Βόρεια Αμερική. Σε

κάθε αυλάκι τοποθετείται μία μύτη και η επιφάνεια με τα αυλάκια σκεπάζεται με μία όμοια της, όπως δύο φέτες ψωμί του τοστ. Οι κολλημένες επιφάνειες κόβονται σε μέγεθος μολυβιού, ξύνονται και τα μολύβια είναι έτοιμα!

Ένας από τους ανθρώπους που προώθησε τη χρήση του μολυβιού ήταν ο Γερμανός Λόταρ Φάμπερ. Με τη χρήση νέων τεχνικών και την αποκλειστική εκμετάλλευση των ορυχείων γραφίτη της Σιβηρίας κατάφερε να μετατρέψει την οικογενειακή βιοτεχνία σε μια επιχείρηση παγκόσμιας εμβέλειας, και να διαδώσει ευρύτατα τη χρήση του μολυβιού. Έτσι, η Faber Castell έδωσε με τα χρόνια σημαντικά ποιοτικά χαρακτηριστικά στο μολύβι:

- συγκόλληση (SV) μύτης και ξύλου, ώστε να μη σπάνε οι μύτες των μολυβιών

- επικάλυψη ξύλου με οικολογικό βερνίκι, ώστε να έχουμε μη τοξικά μολύβια.

- τριγωνικό σχήμα, ώστε να ασκούμε λιγότερη πίεση στα δάχτυλα όταν γράφουμε

- ανάγλυφη Grip λαβή, για πιο σταθερό κράτημα

Πουτακίδης Δημήτρης (ΣΤ' Τάξη)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΓΡΙΠΗ

Το Δημοτικό Σχολείο του Ριζού σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων ενημέρωσαν τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών του σχολείου για τα μέτρα και τις οδηγίες που πρέπει να τηρούνται και να εφαρμόζονται σχετικά με τον ιό της γρίπης.

Η ενημέρωση έγινε στο Πνευματικό Κέντρον του Ριζού τη Δευτέρα 14-9-2009 από το Διευθυντή της Παθολογικής Κλινικής του Νοσοκομείου της Έδεσσας Παθολόγο, ιατρό κ. Γεώργιο Θεοδοσίου.

Την ενημέρωση παρακολούθησαν με ενδιαφέρον οι εκπαιδευτικοί και οι Γονείς και Κηδεμόνες του Σχολείου.

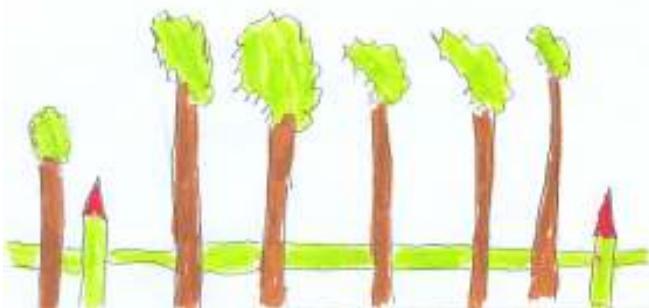
ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗΝ Α΄ ΤΑΞΗ

A'
τάξη

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΟΥΛΕΣ

Η συγκινητική μας έχει σύντροφο.
Αντώνης

Η αποστάση μου δεν είναι πολλά.
Σταθερός.

Εφη Ζεύς
Ζεύς ο ποντίκης

Το σε πίσιμο αισέχει πολλά
σύντροφα. Αντώνης φαντάστησε...

Ο μπαμπάς μου είναι
τέλειος γάρος

Ο κύριος έκει ο μορύρας του -
τουβέλα. Στέλλα

Το δωμάτιό μου έχει υπογογκότη.

Ο μπαμπάς μου έκει
ο πίτας.

Το μεγαλύτερο
δωμάτιό μου είναι
το μπαμπάς.

Μαρία

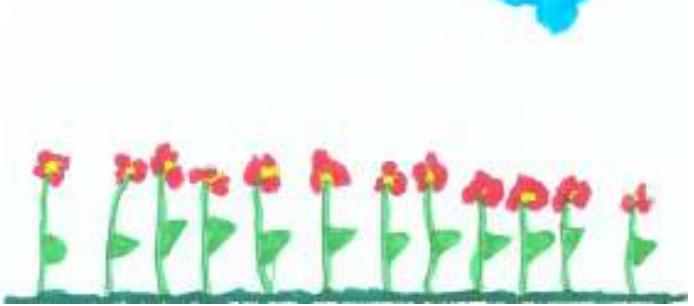
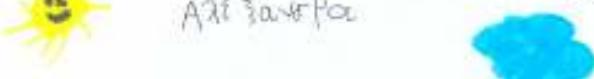
Οικκισ δεξιά ξανθά μωμό.

Ηλίας

Στην αυγή μας έχουμε θουλούτα.

Αλέξανδρα

Γ' ΤΑΞΗ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ

Προσευχή είναι ο τρόπος επικοινωνίας του ανθρώπου με το Θεό. Προσευχόμαστε, για να παρακαλέσουμε, να ζητήσουμε κάτι ή να ευχαριστήσουμε το Θεό για όσα μας προσφέρει. Οι μαθητές της Γ' τάξης έγραψαν τις δικές τους προσευχές.

Σε παρακαλώ, θεέ μου, χάρισε στον κόσμο φιλία, αγάπη, ειρήνη και διώξε τη ζήλια, τον εγωισμό και τη μοναξιά.

Ιωακείμ Φαντίδης

* * *

Σε παρακαλώ, θεούλη μου, θέλω να μου χαρίσεις πολλές φίλες.

Σοφία Χαρατσίδου

* * *

Θεέ μου, σε παρακαλώ, διώξε τη ζήλια και τον εγωισμό από το μυαλό μου και διώξε τη μοναξιά από κοντά μου. Δώσε αγάπη, φιλία, ειρήνη και υγεία στους γονείς μου και σε όλο τον κόσμο.

Λευτέρης Παπαδόπουλος

* * *

Θεούλη μου, δώσε σ' όλα τα παιδιά ειρήνη, αγάπη, φιλία και υγεία. Πάρε μακριά τους τη μοναξιά και τη ζήλια.

Ευθυμία Σεμερτσίδου

* * *

Σε παρακαλώ, θεούλη μου, να υπάρχει στον κόσμο αγάπη, ειρήνη, υγεία και φιλία. Δε θέλω να υπάρχει ζήλια και εγωισμός, για να μην υπάρχει και μοναξιά.

Γιάννης Παπουτσής

* * *

Σε παρακαλώ, θεέ μου, δώσε μας υγεία και ειρήνη.

Μανώλης Σιδηρόπουλος

* * *

Σε παρακαλώ, θεέ μου, θέλω να έχω αγάπη, ειρήνη και φιλία.

Νεφέλη – Μαρία Φαντίδου

* * *

Σε παρακαλώ, θεέ μου, κάνε να υπάρχει φιλία, αγάπη, ειρήνη και υγεία.

Γιώργος – Ραφαήλ Παπαδόπουλος

* * *

Θεούλη μου, σε παρακαλώ, κάνε να έχω υγεία εγώ, ο αδερφός μου και οι γονείς μου. Να έχω πάντα στη ζωή μου φιλία και αγάπη και όχι εγωισμό και ζήλια. Όλος ο κόσμος να έχει ειρήνη και κανείς να μη νιώθει μοναξιά.

Βαγγέλης Παπαδόπουλος

* * *

Σε ευχαριστώ, κύριε, που μου έδωσες υγεία και αγάπη. Σε παρακαλώ, δώσε φιλία και ειρήνη σ' όλο τον κόσμο. Βοήθησε τους ανθρώπους που νιώθουν μοναξιά. Συχώρησε αυτούς που έχουν ζήλια και εγωισμό.

Απόστολος Παπαθεοδώρου

* * *

Σε παρακαλώ, θεούλη μου, φέρε αγάπη, φιλία, ειρήνη και υγεία στον κόσμο. Να μην υπάρχει ζήλια, εγωισμός και μοναξιά.

Δημήτρης Φενερίδης

Δ' ΤΑΞΗ
ΧΡΩΜΑΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΣΕ ΑΓΓΕΙΑ

Την αφορμή την πήραμε από την 1^η Ενότητα της Ιστορίας «Γεωμετρικά Χρόνια», γι' αυτό φτιάξαμε σε πίνακες (τελάρα) αγγεία με διάφορα γεωμετρικά σχήματα.

Γεωμετρικά Χρόνια (11^{ος} αιώνας π.Χ. – 8^{ος} αιώνας π.Χ.)

Οι Δωριείς, κατεβαίνοντας προς τη νότια Ελλάδα, προκάλεσαν μεγάλη αναστάτωση. Έτσι, διάφορα ελληνικά φύλα αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν προς τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και τη Μικρά Ασία. Οι Αιολικές αποικίες ήταν η Μυτιλήνη, η Κύμη και η Σμύρνη. Οι Ιωνικές αποικίες ήταν η Χίος, η Έφεσος, η Μίλητος και οι Δωρικές ήταν η Αλικαρνασσός, η Κνίδος και η Λίνδος. Στα χρόνια αυτά οι Έλληνες πίστευαν στου δώδεκα θεούς του Ολύμπου. Τον 8^ο αιώνα π.Χ. ο Όμηρος έγραψε δύο πολύ σπουδαία ποιήματα, την Ιλιάδα και την Οδύσσεια. Την εποχή αυτή οι τεχνίτες ζωγράφιζαν πάνω στα αγγεία

γεωμετρικά σχήματα (κύκλους, τρίγωνα, τετράγωνα κ.ά.), γι' αυτό η τέχνη αυτή ονομάστηκε γεωμετρική.

Συναισθήματα

Αισθανθήκαμε πολύ ωραία, γιατί ζωγραφίσαμε πρώτη φορά σε πίνακα (τελάρο) και χρησιμοποιήσαμε πρώτη φορά πινέλα και τέμπερες. Είχαμε την ευκαιρία να συνδυάσουμε καινούρια χρώματα.

Στο τέλος της εργασίας μας κάναμε ψηφοφορία και καλύτερος πίνακας αναδείχτηκε ο πίνακας του Στάθη Φαντίδη, ον οποίο χειροκροτήσαμε όλοι.

Ε' ΤΑΞΗ

Η ΑΛΦΑΒΗΤΑ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Στα πλαίσια της ενότητας «Ο φίλος μας το δάσος» του μαθήματος της Γλώσσας οι μαθητές της Ε' Τάξης δημιούργησαν της αλφαβήτα του δάσους.

Γράφουν οι μαθητές μας Ε' Τάξης

Με το Α αρχίζει ο περίπατος στο δάσος. Αντικρίζουμε αγριολούλουδα και αγριοκεραίες. Ο αέρας φυσάει δυνατά. Το αρκουδάκι τρώει μέλι και το αλεπουδάκι τρέχει

χαρούμενο. Οι ακρίδες χοροπηδάνε μας φυλλωσιές.

Με το Β βλέπουμε μια βελανιδιά. Βρίσκουμε βατόμουρα και κατόπιν τα μαζεύουμε.

Με το Γ γοητευόμαστε από το αγέρωχο γεράκι. Τι τυχερό που είναι που αντικρίζει το δάσος από ψηλά!

Με το Δ ο δασοφύλακας μας χαιρετά. Ακούμε το χτύπημα του δρυοκολάπτη. Μυρίζουμε το δεντρολίβανο.

Με το Ε είδαμε ένα ελάφι να κάθεται κάτω από το έλατο.

Με το Ζ θαυμάζουμε τα ζαρκάδια.

Με το Η ο ήλιος λάμπει και φωτίζει το δάσος.

Με το Θ μοσχομυρίζει το θυμάρι. Μπροστά μας απλώνονται φουντωτοί θάμνοι.

Με το Ι ξεκουραζόμαστε κάτω από μια μεγάλη ιτιά.

Με το Κ τρώμε κάστανα.

Με το Λ λεύκα ψηλή και λαγό ζωηρό συναντούμε.

Με το Μ μαζεύουμε μανιτάρια. Μυρίζουμε μας μαργαρίτες.

ΣΤ' ΤΑΞΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΜΕΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

Στα πλαίσια του Κεφαλαίου «Ο άξονας και η περιστροφή της Γης – Ήμέρα και Νύχτα» της ενότητας «Η Γη ως ουράνιο σώμα» του μαθήματος της Γεωγραφίας οι μαθητές της ΣΤ' Τάξης έγραψαν ένα παραμύθι, για να περιγράψουν στα μικρότερα παιδιά το φαινόμενο της μέρας και της νύχτας. Δημοσιεύουμε τρία απ' αυτά.

Ήταν μια φορά δύο όμορφα κορίτσια και τα ονόματά μας ήταν Μέρα και Νύχτα. Αυτές οι δύο είχαν και έναν ξάδερφο, τον Ήλιο. Μας έμενε μαζί μας. Έκανε μας περισσότερη παρέα με τη Μέρα και η Νύχτα στενοχωρήθηκε. Έτσι στενοχωρημένη, έφυγε από το σπίτι. Η Μέρα και

Με το Ν νομίζουμε πως ακούμε τα βήματα των νάνων και τα φτερουγίσματα μας νεράιδας.

Με το Ξ συναντούμε τον ξυλοκόπο που κόβει ξύλα για το τζάκι.

Με το Ο αναπνέουμε το καθαρό οξυγόνο.

Με το Π στήνουμε τρελό χορό με μας πεταλούδες και μας πυγολαμπίδες.

Με το Ρ ξεδιψάμε πίνοντας νερό από καθαρό ρυάκι.

Με το Σ είναι μας σκαντζόχοιρος, γελάει όλη μέρα.

Με το Τ τετράφυλλο τριφύλλι μαζεύουμε για να έχουμε γούρι στη ζωή.

Με το Υ τον υάκινθο κοιτάμε και χαμογελάμε.

Με το Φ φωλιές πουλιών χαζεύουμε.

Με το Χ μια χελώνα αργά με στα χόρτα περπατά.

Με το Ψ ούτε ζώο ούτε ψυχή.

Με το Ω η ώρα πέρασε. Πρέπει να γυρίσουμε σπίτι μας. Αποχαιρετούμε το όμορφο δάσος.

* * *

Με ποιητική διάθεση συνεχίζουν οι μαθητές μας Ε΄ Τάξης

ΤΟ ΔΑΣΟΣ

Μες στο δάσος περπατώ και χαμογελώ.

Το δάσος διατηρείτε καθαρό είναι για καλό σκοπό.

Τα πουλιά κελαηδούν

ξέγνοιαστα γλυκοτραγουδούν.

Άνθρωπε, πρόσεχε μη βάλεις φωτιά, γιατί στο δάσος μας θα κάνεις μεγάλη ζημιά!

ο Ήλιος μας δεν το ήξεραν, ανησύχησαν και πήγαν να την ψάξουν. Εκείνη την ώρα η Νύχτα γύρισε, αλλά δεν βρήκε κανέναν. Πέρασε αρκετή ώρα, η Νύχτα βαρέθηκε να περιμένει. Έτσι, πήγε να μας ψάξει. Μετά από λίγο, η Μέρα και ο Ήλιος γύρισαν στο σπίτι να δουν αν γύρισε η Νύχτα, αλλά δεν είχε γυρίσει. Έτσι έφυγαν ξανά να την ψάξουν. Μετά ήρθε η Νύχτα να δει εάν γύρισαν αλλά όχι, πάλι δεν γύρισαν. Πάλι έφυγε και έτσι συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

Καραμπουγιούνκη Βούλα

* * *

Κάποτε, στο μακρινό παρελθόν, υπήρχαν δύο αδέρφια ο Ουρανός και η Γη. Ο Ουρανός παντρεύτηκε και έκανε δύο παιδιά, δύο κόρες.

Την μία την ονόμασαν Μέρα, γιατί ήταν ξανθή, λαμπερή και φορούσε όμορφα ρούχα. Την άλλη την ονόμασαν Νύχτα, γιατί ήταν μελαχρινή, σιωπηλή και ήρεμη. Η Γη, επειδή δεν είχε παιδιά, μας αγαπούσε τόσο πολύ λες και ήταν δικά μας παιδιά. Κάποτε μας ήρθαν δύο γαμπροί ο Ήλιος και το Φεγγάρι. Ο Ήλιος παντρεύτηκε την Ήμέρα και το Φεγγάρι τη Νύχτα. Τις πήραν μακριά από το σπίτι μας σε δύο μεγάλα παλάτια. Η Γη στενοχωρήθηκε πολύ, γι' αυτό αποφάσισε να πηγαίνει 12ώρες στην Ήμέρα και 12ώρες στην Νύχτα.

Παπαδόπουλος Στέφανος

* * *

Μια φορά κι ένα καιρό ήταν μας βασιλιάς που τον λέγανε Ουρανό και είχε δύο όμορφες κόρες, τη Μέρα και τη Νύχτα. Ζούσαν όλοι αγαπημένοι στο παλάτι, ώσπου μια μέρα εμφανίστηκε μια κακιά μάγισσα που ζήλεψε την ομορφιά και την καλοσύνη των κοριτσιών και

αποφάσισε να μας κάνει μάγια. Μας καταράστηκε να φύγουν μακριά από το παλάτι, ώστε η μία να ζει στην Ανατολή και η άλλη στη Δύση και να μην μπορούν ποτέ να βρεθούν η μία με την άλλη. Ο πατέρας μας στεναχωρημένος παρακάλεσε τη μάγισσα να μας λυπηθεί και να μας αφήσει να ζουν κοντά του. Εκείνη μας δεν δέχτηκε. Έτσι η Μέρα πήγε στην Ανατολή και η Νύχτα στην Δύση. Προσπαθούσαν συνεχώς να λύσουν τα μάγια, ώστε να συναντηθούν αλλά τίποτα. Η Μέρα ξεκινούσε από την Ανατολή και περπατούσε ως την Δύση, αλλά, όταν έφτανε εκεί, η Νύχτα ξεκινούσε για την Ανατολή από αντίθετο δρόμο και έτσι δε μπορούσαν να βρεθούν ούτε για μια στιγμή. Οι κόρες του Ουρανού ακόμα και σήμερα συνεχίζουν το ίδιο ταξίδι χωρίς να έχουν συναντήσει η μία την άλλη.

Σισούρκα Ραφαέλα

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

Στα πλαίσια της ενότητας «28^η Οκτωβρίου» του μαθήματος της Γλώσσας οι μαθητές της ΣΤ' Τάξης δημιούργησαν τον Ιστορικό Πίνακα των γεγονότων που αφορούν τη συμμετοχή της

Ελλάδας στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο χρησιμοποιώντας διάφορες πηγές (βιβλίο Γλώσσας και βιβλία Ιστορίας).

15 Αυγούστου 1940	Στο λιμάνι της Τήνου τορπιλίζεται το αντιτορπιλικό «ΕΛΛΗ» από τους Ιταλούς.
28 Οκτωβρίου 1940	Ο Ιταλός πρεσβευτής Γκράτσι ζητάει την παράδοση της Ελλάδας. Η απάντηση από τον Ιωάννη Μεταξά είναι «ΟΧΙ». Ξεκινάει ο πόλεμος.
21 Νοεμβρίου 1940	Απελευθερώνεται η Κορυτσά.
29 Νοεμβρίου 1940	Απελευθερώνεται η Μοσχόπολη.
Πρώτο δεκαήμερο Δεκεμβρίου 1940	Απελευθερώνονται οι Άγιοι Σαράντα, το Αργυρόκαστρο και το Δέλβινο.
10 Ιανουαρίου 1941	Απελευθερώνεται η Κλεισούρα.
29 Ιανουαρίου 1941	Πεθαίνει ο Ιωάννης Μεταξάς. Πρωθυπουργός ο Αλέξανδρος Κορυζής.
9 Μαρτίου 1941	Αρχίζει η «Εαρινή επίθεση» των Ιταλών.
26 Μαρτίου 1941	Αποκρούεται η από τους Έλληνες «Εαρινή επίθεση».
6 Απριλίου 1941	Η Γερμανία επιτίθεται εναντίον της Ελλάδας.
8 Απριλίου 1941	Οι Γερμανοί καταλαμβάνουν τη Θεσσαλονίκη.
18 Απριλίου 1941	Αυτοκτονεί ο πρωθυπουργός Αλέξανδρος Κορυζής.
20 Απριλίου 1941	Ο στρατηγός Τσολάκογλου υπογράφει ανακωχή με τους Γερμανούς.
22 Απριλίου 1941	Ο βασιλιάς Γεώργιος Β' και η κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον Ε. Τσουδερό φεύγουν για την Κρήτη.
27 Απριλίου 1941	Οι Γερμανοί καταλαμβάνουν την Αθήνα και υψώνουν τη γερμανική σημαία στην Ακρόπολη.
20 Μαΐου 1941	Αρχίζει η μάχη της Κρήτης.

30 Μαΐου 1941	Καταλαμβάνεται η Αθήνα. Ο Μανόλης Γλέζος και ο Απόστολος Σάντας κατεβάζουν τη γερμανική σημαία από την Ακρόπολη.
Φθινόπωρο 1941	Ιδρύονται οι πρώτες αντιστασιακές οργανώσεις E.A.M., E.D.E.S., E.K.K.A.
Χειμώνας 1940 – 41	Εκατοντάδες χιλιάδες πεθαίνουν στην Αθήνα και τον Πειραιά από την πείνα.
25 Νοεμβρίου 1942	Ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοπόταμου από την ενωμένη Εθνική Αντίσταση.
28 Φεβρουαρίου 1943	Η κηδεία του ποιητή Κωστή Παλαμά μεταβάλλεται σε παναθηναϊκή εθνική εκδήλωση.
5 Μαρτίου 1943	Γενική απεργία στην Αθήνα.
14 Δεκεμβρίου 1943	Πυρπολούνται τα Καλάβρυτα και βρίσκουν το θάνατο 1.100 άτομα, μαζί και παιδιά κάτω των 14 χρονών.
16 Ιουλίου 1944	Συλλαμβάνεται η 17χρονη μαθήτρια Ήρώ Κωνσταντοπούλου από τους Γερμανούς και εκτελείται στις 5 Σεπτεμβρίου 1944.
12 Οκτωβρίου 1944	Η Ελλάδα απελευθερώνεται.

ΤΟ ΟΛΟΗΜΕΡΟ

Να και φέτος ξεκίνησε το ολοήμερο όλη είμαστε χαρούμενοι και μακάρι να μην τελείωνε ποτέ όπως τελειώνει στις 4:00 η ώρα. Είμαστε αρκετά παιδιά μικρά και μεγάλα. Στο ολοήμερο περνάμε ωραία με την κυρία Χριστίνα. Μας

βοηθάει να κάνουμε τα μαθήματά μας και όταν τελειώνουμε παίζουμε όλοι μαζί. Μα αρέσει το ολοήμερο γιατί είμαστε με την κυρία Χριστίνα και μας ταΐζει πολύ!!

Δημητριάδον Ελένη

Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο άγιος μεγαλομάρτυρας Δημήτριος γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και έζησε κατά μας χρόνους του Αυτοκράτορα Διοκλητιανού και του Τετράρχη Γαλερίου Μαξιμιανού (284-305μ.Χ), εποχή κατά την οποία έγινε φοβερός διωγμός κατά των χριστιανών.

Ήταν επιφανέστατο μέλος μας κοινωνίας μας Θεσσαλονίκης, Δούκας μας πόλης και Στρατηγός μας μας Θεσσαλίας. Ο Δημήτριος που κατάγονταν από ευσεβή οικογένεια, δε φοβήθηκε από τα διατάγματα των αυτοκρατόρων και συνέχισε να κηρύγτει τον ευαγγελικό λόγο, οδηγώντας στην πίστη πολλούς ειδωλολάτρες. Όταν ο Μαξιμιανός έμαθε για την χριστιανική δράση του Δημητρίου διέταξε να συλληφθεί και να οδηγηθεί μπροστά του.

Ο Μαξιμιανός αφού πληροφορήθηκε τα γεγονότα θεώρησε υπεύθυνο τον Δημήτριο και διέταξε να συλληφθεί και να οδηγηθεί μπροστά του.

Ο Δημήτριος δε δίστασε να ομολογήσει τη χριστιανική του πίστη, παρόλο που γνώριζε τα φρικτά βασανιστήρια στα οποία υποβάλλονταν οι χριστιανοί.

Αρχικά φυλακίστηκε σε ένα τόπο ακάθαρτο, σ' ένα παλαιό λουτρό στα υπόγεια του οποίου χύνονταν ακάθαρτα περιττώματα. Στο βρωμερό

αυτό τόπο ο άγιος παρέμεινε στερημένος τη συναναστροφή των ανθρώπων, αλλά παρηγορούμενος από το Θεό.

Αυτό τον καιρό διεξάγονταν αθλητικοί αγώνες στη Θεσσαλονίκη μας τιμή του αυτοκράτορα, μας από μας συμμετέχοντες, άνθρωπος του Μαξιμιανού, που ονομάζονταν Λυαίος, κόμπαζε πως ήταν ανίκητος και παράλληλα χλεύαζε μας χριστιανούς καλώντας μας να αναμετρηθούν μαζί του. Μας νεαρός στρατιώτης και κρυφός μαθητής του Δημητρίου, που ονομάζονταν Νέστωρας επισκέφθηκε το Δημήτριο στη φυλακή και του ζήτησε να προσευχηθεί για να τον βοηθήσει ο Κύριος μας να αντιμετωπίσει τον Λυαίο. Ο άγιος αφού προσευχήθηκε και του είπε: «Ύπαγε και τον Λυαίο θα νικήσεις και υπέρ Χριστού θα

μαρτυρήσεις».

Ο Νέστωρας τότε παρουσιάστηκε στο στάδιο και ζήτησε να αναμετρηθεί με τον φοβερό Λυαίο. Μάταια προσπάθησαν να τον μεταπείσουν. Όταν ο Τετράρχης είδε πως δεν τον άκουε τον άφησε να αντιμετωπίσει τον γιγαντόσωμο Λυαίο. Μας πλησίασε τον Λυαίο και φωνάζοντας «Ο Θεός του Δημητρίου βοήθει μου» τον κατάφερε ένα φοβερό χτύπημα με το σπαθί στη καρδιά και μας αμέσως σωριάστηκε νεκρός.

Ο Μαξιμιανός αφού πληροφορήθηκε τα γεγονότα θεώρησε υπεύθυνο τον Δημήτριο και διέταξε να μας σκοτώσουν και μας δύο αμέσως. Έτσι ο άγιος Νέστωρας αποκεφαλίστηκε έξω από τη λεγόμενη Χρυσή Πύλη. Ο Δημήτριος που βρίσκονταν ακόμα στο λουτρό φυλακισμένος μόλις είδε μας στρατιώτες να έρχονται σήκωσε το δεξί του χέρι και οι στρατιώτες τον λόγχευσαν στην πλευρά, έτσι έμοιασε στον Κύριο μας, τον γλυκύτατο Ιησού που και μας είχε λογχευθεί στην πλευρά, ύστερα οι στρατιώτες των λόγχευσαν σε όλο του το σώμα. Έτσι τελειώθηκε ο άγιος Δημήτριος δεχόμενος το μαρτυρικό στεφάνι.

Οι μαθητές μας Ε΄ Τάξης

8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ – ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ

Αναλφαβητισμός, με την κλασική έννοια του όρου, είναι η άγνοια των στοιχειωδών γραμμάτων, η αδυναμία ανάγνωσης και γραφής.

Σύμφωνα με την UNESCO “αναλφάβητος είναι όποιος δεν έχει αποκτήσει τις αναγκαίες γνώσεις και ικανότητες για την άσκηση όλων των δραστηριοτήτων για τις οποίες η γραφή, η ανάγνωση και η αρίθμηση είναι απαραίτητες”.

Η Διεθνής Ημέρα για την Εξάλειψη του Αναλφαβητισμού καθιερώθηκε με πρωτοβουλία της UNESCO στις 8 Σεπτεμβρίου του 1965, κατά τη διάρκειας της Συνόδου της Τεχεράνης και από το 1966 γιορτάζεται κάθε χρόνο την ημερομηνία αυτή. Άλλωστε, η εξάλειψη του αναλφαβητισμού είναι ένα από τα πρωταρχικά καθήκοντα του διεθνούς οργανισμού.

Σύμφωνα με την UNESCO, 781 εκατομμύρια ενήλικες (το 64% γυναίκες) σ' όλο τον κόσμο είναι αναλφάβητοι και περισσότερα από 115 εκατομμύρια παιδιά, κυρίως στις φτωχές χώρες της Ασίας και της Υποσαχάρειας Αφρικής. Στόχος της UNESCO είναι όλα τα παιδιά του κόσμου, αγόρια και κορίτσια, να έχουν πρόσβαση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση ως το 2015. Ένας στόχος, που για τον διεθνή

Κάποιοι ευλαβείς χριστιανοί ήρθαν κρυφά και ένταφιασαν το σώμα του αγίου στον ίδιο τον τόπο του μαρτυρίου, στο βρωμερό λουτρό που έμελλε πλέον να γίνει ιατρείο ψυχών και σωμάτων. Κάποιος μάλιστα φίλος του αγίου που ονομαζόταν Λούπος και ήταν παρόν την ώρα του μαρτυρίου όταν έφυγαν οι στρατιώτες, πήγε γρήγορα και έβγαλε το δαχτυλίδι και το πανωφόρι του αγίου και τα έβαψε στο αίμα του. Με αυτά ενεργούσε πολλά θαύματα: αρρώστους ιάτρευε, δαιμονισμένους θεράπευε. Ο Μαξιμιανός μόλις έμαθε αυτά έστειλε στρατιώτες και τον αποκεφάλισαν σε κάποιον τόπο ονομαζόμενο Τριβουνάλιο.

Ο Άγιος Δημήτριος ονομάστηκε Μυροβλήτης, γιατί απ’ το λείψανό του ανάβλυζε μύρο. Είναι πολιούχος μας Θεσσαλονίκης και ο άγιος του Ιππικού. Τη μνήμη του Αγίου η ορθόδοξη εκκλησία γιορτάζει μας 26 Οκτωβρίου.

Τον Οκτώβριο ανθούν τα ωραία χρυσάνθεμα. Ο λαός τα λέει αγιοδημητριάτικα, γιατί ανθίζουν όταν γιορτάζουμε τον Άγιο Δημήτριο.

αυτό οργανισμό είναι ρεαλιστικός, προσιτός οικονομικά και επιτεύξιμος.

Η χώρα μας θεωρεί αναλφάβητο όποιον δεν έχει ολοκληρώσει τις σπουδές του στο εξατάξιο δημοτικό σχολείο, ενώ άλλες χώρες, για να χαρακτηρίσουν κάποιον εγγράμματο, αρκούνται στη γνώση γραφής και ανάγνωσης. Στην Ελλάδα, το ποσοστό των εγγραμμάτων ενηλίκων φθάνει το 91% του πληθυσμού (94% άνδρες και 88% γυναίκες,

ποσοστό

ιδιαίτερα

χαμηλό για μια

χώρα - μέλος

της Ε.Ε. 560

χιλιάδες

Ελληνίδες δεν

έχουν

τελειώσει το

δημοτικό).

Αντίθετα, το

ποσοστό των εγγραμμάτων ανηλίκων ως 15 ετών κινείται σε πολύ υψηλά επίπεδα (99,5% στο σύνολο - 99,4% στους άνδρες και 99,5% στις γυναίκες).

Παπαδοπούλου Κατερίνα, Τσιλιάκη Θωμαή (ΣΤ' Τάξη)

27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

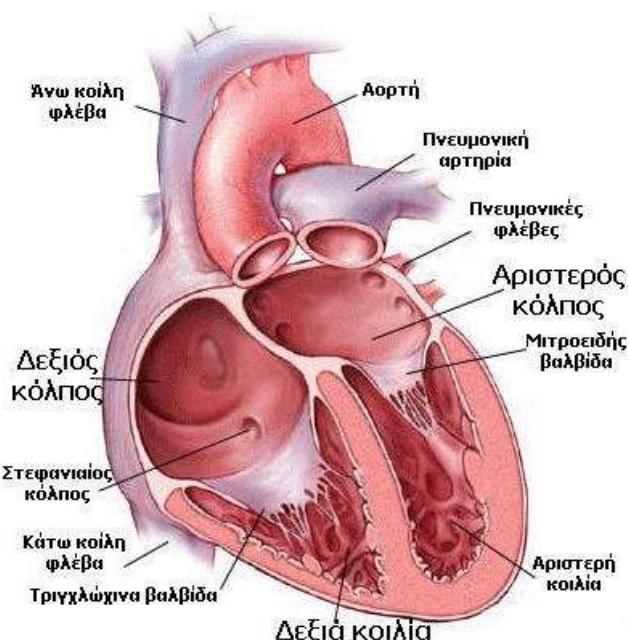
Η καρδιά

Η καρδιά είναι ένας μυς με μέγεθος περίπου όσο η γροθιά ενός ανθρώπου. Λειτουργεί ως αντλία χάρη στην οποία το αίμα κυκλοφορεί αδιάκοπα στον οργανισμό μας. Χωρίζεται σε τέσσερα μέρη. Τα δύο επάνω ονομάζονται κόλποι και τα δύο κάτω κοιλίες. Οι κόλποι επικοινωνούν με τις κοιλίες με τις βαλβίδες, που επιτρέπουν τη ροή του αίματος μόνο από τους κόλπους προς τις κοιλίες.

Ο καρδιακός παλμός

Κάθε «χτύπος» της καρδιάς αντιστοιχεί σε έναν καρδιακό παλμό. Κάθε καρδιακός παλμός περιλαμβάνει τρία στάδια:

- Στο πρώτο στάδιο συστέλλονται οι κόλποι και το αίμα περνάει στις κοιλίες.
- Στο δεύτερο στάδιο συστέλλονται οι κοιλίες. Οι βαλβίδες είναι κλειστές, το αίμα δεν μπορεί να περάσει πίσω στους κόλπους, οπότε φεύγει από την καρδιά. Ταυτόχρονα, οι κόλποι γεμίζουν πάλι με αίμα.
- Στο τρίτο στάδιο, που ονομάζεται καρδιακή παύλα, ο μυς είναι χαλαρός, η καρδιά ξεκουράζεται. Το στάδιο αυτό διαρκεί λιγότερο από μισό δευτερόλεπτο.

Η συχνότητα του καρδιακού παλμού διαφέρει ανάλογα με την ηλικία και την ένταση της σωματικής άσκησης. Οι καρδιακοί παλμοί

ενός ενήλικα σε κατάσταση ηρεμίας είναι περίπου 80 σε ένα λεπτό.

Προσέχω την υγεία μου

Η καρδιά και τα αγγεία είναι ευαίσθητα ζωτικά όργανα. Είναι σημαντικό να νιοθετούμε συνήθειες που συμβάλλουν στην καλή λειτουργία του κυκλοφορικού συστήματος. Οι σημαντικότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία της καρδιάς και των αγγείων μας είναι η διατροφή και η σωματική άσκηση. Η διατροφή μας πρέπει να είναι ισορροπημένη και να περιλαμβάνει όσο το δυνατόν περισσότερες φυτικές τροφές και λιγότερα ζωικά λίπη, καθώς κάποια μόρια λιπιδίων, κυρίως η χοληστερόλη, επικάθονται στα τοιχώματα των αγγείων και προκαλούν στένωση, με αποτέλεσμα να εμποδίζεται η κυκλοφορία του αίματος. Σημαντικό είναι επίσης να αθλούμαστε, καθώς η έλλειψη σωματικής άσκησης σε συνδυασμό με την κατάχρηση φαγητού ή ποτού αυξάνει την πιθανότητα να εμφανίσουμε καρδιαγγειακά προβλήματα. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται σημαντικά, όταν το βάρος μας είναι στα φυσιολογικά επίπεδα. Το κάπνισμα, τέλος, αποτελεί και αυτό παράγοντα που επηρεάζει την υγεία της καρδιάς, καθώς στους καπνιστές μόρια βλαβερών ουσιών, όπως για παράδειγμα μόρια πίσσας, νικοτίνης κ.α. περνούν μέσω των πνευμόνων στο αίμα προκαλώντας πολλά και διαφορετικά προβλήματα.

Αρτηριακή πίεση

Το αίμα φτάνει παντού στο σώμα μας λόγω της πίεσης που δημιουργείται από την καρδιά, η οποία λειτουργεί ως αντλία. Η πίεση αυτή ονομάζεται αρτηριακή. Για την καλή μας υγεία είναι βασικό η αρτηριακή πίεση να μην είναι υψηλότερη ή χαμηλότερη από τα φυσιολογικά επίπεδα. Αν η αρτηριακή πίεση είναι πολύ υψηλή, τότε μπορεί να προκληθούν βλάβες τόσο στα όργανα του σώματος όσο και στα αιμοφόρα αγγεία. Αντίθετα, αν η πίεση είναι χαμηλή, δε φτάνει στα όργανα αρκετό οξυγόνο. Την αρτηριακή πίεση μπορούμε να μετρήσουμε με ειδικά όργανα, τα ιατρικά πιεσόμετρα, τα οποία εφαρμόζονται στο μπράτσο. Αν η αρτηριακή πίεση είναι συνεχώς υψηλή ή χαμηλή, ο γιατρός χορηγεί φάρμακα που ρυθμίζουν την πίεση.

Καραμπουγιούκη Βούλα, Σισούρκα Ραφαέλα (ΣΤ' Τάξη)

9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Ένα γράμμα (μήλο) την ημέρα τον γιατρό των κάνει πέρα! Παγκόσμια μέρα για τα ταχυδρομεία σήμερα και η ιστορία αρχίζει από παλιά, πολύ παλιά, ελάτε να δούμε.

Πριν ακόμα εφευρεθεί η γραφή, οι Κινέζοι χρησιμοποιούσαν σχοινιά με διάφορους κόμπους, για να συνεννοούνται. Στις αρχές της 3^{ης} χιλιετηρίδας, όταν δημιούργησαν τα ιδεογράμματα, τα χρησιμοποιούσαν για την αλληλογραφία τους χαράζοντάς τα πάνω σε φύλλα μετάλλου ή ξύλα.. Οι πρώτοι ταχυδρόμοι στην περιοχή της Μεσογείου εμφανίστηκαν γύρω στο 1300 π.Χ. Ήταν Αιγύπτιοι, Βαβυλώνιοι και Ασσύριοι. Όμως η ταχυδρομική υπηρεσία οργανώθηκε για πρώτη φορά συστηματικά από τους Πέρσες. Όπως αναφέρουν ο Ηρόδοτος και ο Ξενοφώντας, το περσικό κράτος ίδρυσε ένα πυκνό δίκτυο σταθμών σε τακτές αποστάσεις μεταξύ τους, επανδρωμένους με ιππείς ταχυδρόμους.

Η ανάγκη της επικοινωνίας και της λειτουργίας εμφανίστηκε μαζί με τον πολιτισμό και την εξέλιξή του. Αρχικά η επικοινωνία αυτή ήταν προφορική, αργότερα όμως

χρησιμοποιήθηκ

12ος αι.: Ταχυδρομικά περιστέρεα ε η γραφή. Ως πρώτη

συστηματική ταχυδρομική υπηρεσία

αναφέρεται στην περίοδο της βασιλείας του Κύρου στην Περσίας (500 π.Χ.), οπότε

ιδρύθηκαν ενδιάμεσοι σταθμοί αντικατάστασης των αλόγων των ταχυδρομικών υπαλλήλων. Στην Ελλάδα είχαν καθιερωθεί οι ημεροδρόμοι και οι δρομοκήρυκες. Δεν είχε δημιουργηθεί ιδιαίτερη υπηρεσία, επειδή οι πολιτείες ήταν μικρές και η επαφή μεταξύ τους με μηνύματα ή εντολές γινόταν σε εξαιρετικές περιπτώσεις με απεσταλμένους. Στη Ρώμη οι πρώτοι ταχυδρόμοι ήταν πεζοί και η πρώτη ταχυδρομική υπηρεσία οργανώθηκε επί δημοκρατίας. Ο Ιούλιος Καίσαρας πρόσθεσε σ' αυτούς και εφτά έφιππους ταχυδρόμους. Επί Αυγούστου (1^{ος} αι. π.Χ.), η ταχυδρομική υπηρεσία, εκτός από τη διακίνηση της αλληλογραφίας, είχε αναλάβει και τον ανεφοδιασμό του στρατού, καθώς επίσης και τη μετακίνηση των ανώτερων κρατικών

υπαλλήλων. Σε ενδιάμεσους σταθμούς υπήρχε η δυνατότητα της αντικατάστασης των αλόγων. Ο Διοκλητιανός ίδρυσε πρώτος ταχυδρομική υπηρεσία για ιδιώτες και ο Ιουστινιανός, ο Καρλομάγνος και ο Θευδέριχος οργάνωσαν επίσης ταχυδρομεία. Κατά το Μεσαίωνα υπήρχαν ιδιωτικές ταχυδρομικές υπηρεσίες, ενώ τα μοναστήρια καθιέρωσαν, από τον 8^ο αι. και μετά, τους μοναστηριακούς ταχυδρόμους. Από τον 9^ο αι. καθιερώθηκε, κυρίως στο Πανεπιστήμιο του Παρισιού, ο θεσμός του πανεπιστημιακού ταχυδρόμου, ενώ κατά τους 15^ο και 16^ο αι. άρχισαν να λειτουργούν τα ιδιωτικά ταχυδρομεία. Από το 1840 και μετά καθιερώθηκε το γραμματόσημο και το 1863 ιδρύθηκε η Παγκόσμια Ταχυδρομική "Ενωση, από 15 κράτη - μέλη. Στην Ένωση αυτή συμμετέχουν σήμερα πάνω από 160 κράτη. Η Ελλάδα είναι μέλος της από το 1874.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία ιδρύθηκαν το 1828 από τον Ιωάννη Καποδίστρια, ενώ το 1860 κυκλοφόρησε το πρώτο Ελληνικό γραμματόσημο.

Ιστορία

- Στις 24 Σεπτεμβρίου 1828 ο Κυβερνήτης I. Καποδίστριας υπογράφει ψήφισμα "περί συστάσεως τακτικής ταχυδρομικής συγκοινωνίας" ιδρύοντας το "Γενικόν Ταχυδρομείον"

Στην Αθήνα ο ταχυδρόμος ερχόμενος από το Ναύπλιο, την τότε πρωτεύοντα, "ανήρχετο επί βαρελίου, αναγιγνώσκων εις επήκοον των συγκεντρωμένων κατοίκων τας επί των επιστολών διευθύνσεις. Εν περιπτώσει καθ' ην δεν εμφανίζοντο οι αποδέκται, αι επιστολαί εκαίοντο επιτόπου". Η γεωγραφική ιδιομορφία και ποικιλία της χώρας, και η παντελής έλλειψη συγκοινωνιακής υποδομής κάνει το ταχυδρομικό έργο ιδιαίτερα δύσκολο.

- Το 1834 σε συμφωνία με τον Γάλλο τραπεζίτη Φεράλδη εξασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του ταχυδρομείου προς και από τα νησιά, ενώ το 1836 τοποθετούνται οι

1850: Γραμματοκιβώτιο

πρώτες άμαξες για τη μεταφορά αλληλογραφίας Αθήνα – Πειραιά.

- Το 1860 τίθεται σε ισχύ ο νόμος περί γραμματοσήμων και τυπώνεται στο Νομισματοκοπείο του Παρισιού το πρώτο ελληνικό γραμματόσημο που έχει σαν παράσταση – συμβολικά – την κεφαλή του Ερμή.

Οι ταχυδρομικές υπηρεσίες εκσυγχρονίζονται

- Το 1869 τα ελληνικά ταχυδρομεία επιβιβάζονται στο τρένο ενώ το 1874, πάντα πρωτοπόρα, βρίσκονται παρόντα στην Ίδρυση της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης στη ΒΕΡΝΗ.

- Το 1892 το τηλέφωνο προστίθεται στις αρμοδιότητες των ταχυδρομείων και δημιουργούνται τα 3T (Ταχυδρομεία Τηλέγραφοι Τηλέφωνα).

- Το 1896 γίνονται οι πρώτοι διεθνείς Ολυμπιακοί αγώνες στην Αθήνα. Τα ελληνικά ταχυδρομεία προχωρούν σε δύο διεθνείς πρωτοπορίες.

Εκδίδουν την πρώτη παγκοσμίως σειρά αναμνηστικών γραμματοσήμων με αθλητικό θέμα Διαθέτουν μέρος των εσόδων από την πώληση αυτών των γραμματοσήμων, για να

Παπαδοπούλου Κατερίνα, Τσιλιάκη Θωμαή (ΣΤ' Τάξη)

10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΘΑΝΑΤΙΚΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

Η «Παγκόσμια Ημέρα κατά της Θανατικής Ποινής» αποτελεί μία πρωτοβουλία του «Παγκόσμιου Συνασπισμού για την κατάργηση της Θανατικής Ποινής», που συνενώνει 38 μη κυβερνητικές οργανώσεις του κόσμου, ανάμεσά τους και τη «Διεθνή Αμνηστία». Εορτάζεται κάθε χρόνο στις 10 Οκτωβρίου.

Η 10η Οκτωβρίου έχει ανακηρυχθεί διεθνής ημέρα κατά της θανατικής ποινής και οι χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπου η θανατική ποινή έχει καταργηθεί, επαναλαμβάνουν τη δέσμευσή τους να εργαστούν, ώστε αυτή να επεκταθεί σε ολόκληρο τον κόσμο.

Σήμερα το 1/3 των χωρών διεθνώς, συγκεκριμένα 64 χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο, επιμένουν να χρησιμοποιούν τη θανατική ποινή στο ποινικό τους σύστημα. Όμως ο αριθμός των χωρών που εφαρμόζουν την ποινή και προχωρούν πράγματι σε εκτελέσεις κρατουμένων είναι

ενισχύσονταν οικονομικά την Ολυμπιακή επιτροπή. Με αυτή την ενέργειά τους, τα ελληνικά ταχυδρομεία γίνονται οι πρώτοι επίσημοι χορηγοί των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων.

- Το 1909 εγκαινιάζεται η αγροτική ταχυδρομική υπηρεσία. Επί δεκαετίες ο αγροτικός διανομέας αποτελεί το μοναδικό μέσο επικοινωνίας της ελληνικής υπαίθρου με τον υπόλοιπο κόσμο.

- Το 1926 Η Ιταλική εταιρία "Αεροεσπρέσσο" απογειώνει για πρώτη φορά τα ελληνικά ταχυδρομεία.

Κατά τη διάρκεια πολεμικών επιχειρήσεων, τα ταχυδρομεία ήταν πάντοτε παρόντα, εξασφαλίζοντας, επιτρέποντας την επικοινωνία με το μέτωπο.

- Το 1940 εν όψει του Ελληνοϊταλικού πολέμου, οργανώνεται η "εν εκστρατεία ταχυδρομική υπηρεσία".

- Το 1949 με την ίδρυση του ΟΤΕ χωρίζονται τα τρία T, και τα ταχυδρομεία αναλαμβάνουν αμιγώς ταχυδρομικές υπηρεσίες.

- Το 1983 εισάγεται ο ταχυδρομικός κώδικας και αρχίζει η προσπάθεια καθολικού εκσυγχρονισμού της εταιρίας.

μικρότερος (32). Από την άλλη, 133 συνολικά χώρες έχουν καταργήσει έως τώρα τη θανατική ποινή με νόμο ή στην πράξη.

Ανάμεσα στις χώρες που επιμένουν να διατηρούν τη θανατική ποινή και να εκτελούν κρατουμένους βρίσκονται οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία, η Κίνα, το Ιράν, το Πακιστάν, το Ιράκ, η Ινδία, το

Αφγανιστάν, η Βόρεια και η Νότια Κορέα, η Κούβα, η Λευκορωσία, η Αίγυπτος, η Λιβύη, η Παλαιστινιακή Αρχή, ο Λίβανος, η Συρία, η Σιγκαπούρη, η Ταϊλάνδη κ.ά.

Ως μέθοδοι επιβολής της θανατικής ποινής χρησιμοποιούνται από το 2000 και μετά ο αποκεφαλισμός (Σαουδική Αραβία), η ηλεκτρική εκκένωση (ΗΠΑ), ο απαγχονισμός (Αίγυπτος,

Ιράν, Ιαπωνία, Ιορδανία, Πακιστάν κ.ά.), η θανατηφόρα ένεση (ΗΠΑ, Κίνα, Γουατεμάλα, Ταϊλάνδη), ο πυροβολισμός (Λευκορωσία, Κίνα, Σομαλία, Ταϊβάν, Ουζμπεκιστάν) και ο λιθοβολισμός (Αφγανιστάν, Ιράν).

Αλλά και στην Ευρώπη παραμένουν ακόμη κάποιες «γκρίζες ζώνες», κυρίως όσον αφορά την επιβολή θανατικής ποινής σε περιπτώσεις πολέμων. Παρότι και οι 47 χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν καταργήσει τη θανατική ποινή από το ποινικό τους σύστημα, δεν την έχουν καταργήσει ακόμη όλες σε περιπτώσεις αδικημάτων που διαπράτονται κατά τη διάρκεια πολέμου ή άμεσης απειλής πολέμου.

Στατιστικά Στοιχεία:

- 88 χώρες του κόσμου έχουν καταργήσει την θανατική ποινή, 11 μερικώς, 24 στην πράξη, ενώ σε 75 διατηρείται.
- Στη χώρα μας κανένας άνθρωπος δεν έχει υποβληθεί στην «εσχάτη των ποινών» από το 1973, ενώ από το 1993 η θανατική ποινή έχει καταργηθεί και δια νόμου, εκτός από τα στρατιωτικά εγκλήματα σε περίοδο πολέμου.

Δημητρίαδου Ελένη, Παπαδόπουλος Χρήστος (ΣΤ' Τάξη)

24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ – ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΟΗΕ

Η Κοινωνία των Εθνών (ΚτΕ, Κ.τ.Ε.) ήταν Διεθνής Οργανισμός που ιδρύθηκε αμέσως μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στο Παρίσι το 1919 κατόπιν αμερικανικής πρωτοβουλίας και που σημείωσε σταθμό στην εξέλιξη των διεθνών σχέσεων. Δύο ήταν τα κύρια χαρακτηριστικά του, αφενός ο οικουμενικός του χαρακτήρας, που σήμαινε ότι ήταν ανοικτός σε όλα τα «ελεύθερα κυβερνώμενα κράτη» και αφετέρου η ευρύτητα των σκοπών του που κυριαρχούσε η δυνατότητα ειρηνικής επίλυσης των διεθνών διαφορών καθώς και την εγγύηση του υφιστάμενου εδαφικού καθεστώτος και της ανεξαρτησίας των Κρατών. Περίπου στις αρχές του σημερινού

υφιστάμενου ΟΗΕ του οποίου και θεωρείται πρόδρομος. Με την έναρξη της του Β' Παγκοσμίου Πολέμου φάνηκε η αποτυχία της Κοινωνίας των Εθνών να αποτρέψει έναν νέο παγκόσμιο πόλεμο.

Καταργήθηκε επίσημα

- Στις ΗΠΑ, 38 από τις 50 πολιτείες υποστηρίζουν τη θανατική ποινή. 60 άνθρωποι εκτελέστηκαν στις ΗΠΑ το 2005, ανεβάζοντας τον αριθμό σε 1.004 από το 1977 που επανήλθε η θανατική ποινή. Ο αριθμός των μελλοθανάτων στις ΗΠΑ ξεπερνά τις 3.000.
- Τουλάχιστον 2.148 άνθρωποι εκτελέστηκαν το 2005 σε 22 χώρες, ενώ τουλάχιστον 5.186 καταδικάσθηκαν σε θάνατο τον ίδιο χρόνο σε 53 χώρες.
- Το 94% των εκτελέσεων έγιναν στην Κίνα (1.770), στο Ιράν, στη Σαουδική Αραβία και τις ΗΠΑ.
- Στις ΗΠΑ εκτελέστηκαν 19 ανήλικοι μεταξύ 1900 - 2003, οι περισσότεροι από οποιαδήποτε χώρα του κόσμου. Σημειώνεται ότι η εκτέλεση ανηλίκων απαγορεύεται από τις διεθνείς συνθήκες.
- Δέκα χώρες (Αφγανιστάν, Κίνα, Κονγκό, Ιράν, Νιγηρία, Πακιστάν, Σαουδική Αραβία, Σουδάν, ΗΠΑ και Υεμένη) είναι γνωστό ότι από το 1990 έχουν εκτελέσει 58 φυλακισμένους που όταν διέπραξαν το αδίκημα για το οποίο καταδικάστηκαν ήταν κάτω από 18 ετών!

το 1946 με την ίδρυση του ΟΗΕ.

Οι ηγέτες των συμμαχικών χωρών είχαν από καιρό αναγνωρίσει την ανάγκη δημιουργίας ενός νέου διεθνούς οργανισμού. Έπειτα από διαβούλευσεις τριών ετών, στις 24 Οκτωβρίου του 1945, τα Ηνωμένα Έθνη μετεξελίχθηκαν σε μια «παγκόσμια ένωση κρατών ταγμένη στην προώθηση της συνεργασίας, στο διεθνές δίκαιο, την ασφάλεια και την ειρήνη, την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ισότητα».

Τα ιδρυτικά μέλη του Οργανισμού με έδρα τη Νέα Υόρκη ήταν 51, ανάμεσά τους και η Ελλάδα. Σήμερα φθάνουν τα 191, όσα και τα κράτη του κόσμου. Ο ΟΗΕ εκείνης της περιόδου αντανακλούσε τους συσχετισμούς δυνάμεων που διαμορφώθηκαν μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Οι νικήτριες δυνάμεις που ηγήθηκαν του πολέμου, οι ΗΠΑ, η Σοβιετική Ένωση, η Γαλλία και η Μεγάλη Βρετανία, απέκτησαν και το δικαίωμα του «βέτο» στις

αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Τα σημαντικότερα του όργανα είναι: 1) η Γενική Συνέλευση, αποτελούμενη από αντιπροσώπους όλων των κρατών – μελών 2) το Συμβούλιο Ασφαλείας, αποτελούμενο από αντιπρόσωπους των Ηνωμένων Πολιτειών, της Βρετανίας, της Ρωσίας, της Κίνας και της Γαλλίας, ως μονίμων μελών, και από αντιπροσώπους 6 άλλων κρατών που θα εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση για τις μη μόνιμες θέσεις του συμβουλίου 3) η Γραμματεία, αποτελούμενη από το γενικό γραμματέα και ένα επιτελείο υφιστάμενων 4) το Οικονομικό και

Παπαδόπουλος Στέφανος, Σεμερτσίδης Γιώργος (ΣΤ' Τάξη)

Ο ΤΡΥΓΟΣ

Ανάλογα με την περιοχή ο τρύγος αρχίζει από τον Αύγουστο, κυρίως όμως τον Σεπτέμβριο, σε λίγες περιοχές μπορεί και αρχές Οκτωβρίου.

Παλαιότερα η έναρξη του τρύγου καθορίζόταν από την κοινότητα ή από τον έμπορο που αγόραζε την σοδειά.

Στις τοπικές αγροτικές κοινωνίες ο τρύγος ήταν συνήθως αργία και για τα σχολεία και τα παιδιά συμμετείχαν με χαρές και με τραγούδια.

Την καθολική και πυρετώδη συμμετοχή της κοινότητας αποδίδει η παροιμιακή φράση «Θέρος, Τρύγος, Πόλεμος». Η συμμετοχή όλων των κατοίκων του

οικισμού αναδείκνυε τον τρύγο σε ευχάριστη εργασία, που συχνά έπαιρνε τον χαρακτήρα πανηγυριού. Π.χ. Στη Λευκάδα δεν άρχιζαν ποτέ τον τρύγο το Σάββατο αλλά ούτε την Τρίτη «γιατί έχει μία ώρα κακή και δεν ξετρυγάνε ποτέ.» Στην Ικαρία φρόντιζαν να αρχίζουν Τετάρτη. Στην Λέρο πρόσεχαν «ποια μέρα έπεσε του Αϊ Γιαννιού του Λιοτροπιού και άρχιζαν την επόμενη.»

Στον ελληνικό χώρο καλλιεργήθηκαν από την αρχαιότητα διάφορα είδη σταφυλιών, που η

Ποτουρίδης Παύλος (ΣΤ' Τάξη)

ΤΟ ΚΡΑΣΙ

Το **κρασί** (ή **οίνος**) είναι ένα αλκοολούχο ποτό, προϊόν της ζύμωσης των σταφυλιών ή του χυμού της (μούστος). Το κρασί είναι ιδιαίτερου

Κοινωνικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από 18 μέλη, εκλεγόμενα από τη Γενική Συνέλευση 5) το Διεθνές Δικαστήριο

Όλα αυτά τα χρόνια, ο ΟΗΕ παρουσιάζει κτυπητές αδυναμίες στην επίλυση των διεθνών διαφορών, εξαιτίας των αντικρουόμενων συμφερόντων των μεγάλων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, στα καθ' ημάς, η τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974 και η συνεχιζόμενη κατοχή του βορείου τμήματος της Μεγαλονήσου. Παρόλα αυτά, αποτελεί το μοναδικό εργαλείο στα χέρια της διεθνούς κοινότητας για την εμπέδωση της διεθνούς ειρήνης.

Παπαδόπουλος Στέφανος, Σεμερτσίδης Γιώργος (ΣΤ' Τάξη)

ονομασία τους καθορίζεται από το χρώμα, το σχήμα, τον χρόνο ωρίμανσης και τον τόπο αρχικής παραγωγής.

Η μεταφορά τους στον ληνό (πατητήρι) γίνεται με ζώα, με κάρα ή με μηχανικά μέσα, σήμερα πια, στα πατητήρια. Το πατητήρι διαφέρει από περιοχή σε περιοχή ως προς το σχήμα και την χωρητικότητα. Άλλού είναι κτιστή παραλληλεπίπεδη δεξαμενή με κλίση του δαπέδου προς την πλευρά απ' όπου εξέρχεται ο μούστος, αλλού είναι ένας ξύλινος ή πλεχτός φορητός κάδος που τοποθετείται κατά το πάτημα πάνω σε κτιστή δεξαμενή μέσα στην οποία ρέει ο μούστος. Το πάτημα των σταφυλιών γίνεται από τους πατητάδες.

Το γλεύκος (μούστος, απόσταγμα κ.α.) μεταφέρεται και αποθηκεύεται συνήθως σε μεγάλα ξύλινα βαρέλια, που έχουν πλυθεί με ειδικά αρωματικά φυτά και έχουν απολυμανθεί με θειάφι ή έχουν ρετσινωθεί. Μέσα εκεί ο μούστος βράζει, ζυμώνεται και γίνεται κρασί. Για την βελτίωση της ποιότητας του κρασιού και για την συντήρησή του χρησιμοποιούνται διάφορες ουσίες και εφαρμόζονται ποικίλες πρακτικές. Συνήθως το βαρέλι με το κρασί, αφού ελέγχεται η πυκνότητά του, μένει ανοιχτό και σφραγίζεται ύστερα από σαράντα μέρες. Η πρώτη δοκιμή του γίνεται τη μέρα του αγίου Δημητρίου, **26 Οκτωβρίου**, ή στις **3 Νοεμβρίου**, του αγίου Γεωργίου του Μεθυστή.

ενδιαφέροντος για διάφορους λόγους. Είναι αφενός ένα δημοφιλές ποτό που συνοδεύει και ενισχύει ένα ευρύ φάσμα ευρωπαϊκών και

μεσογειακών γεύσεων, από της πιο απλές και παραδοσιακές ως τις πιο σύνθετες και αφετέρου αποτελεί σημαντικό γεωργικό προϊόν που αντικατοπτρίζει την ποικιλία του εδάφους και το κλίμα της τόπου. Το κρασί χρησιμοποιείται σε θρησκευτικές τελετές σε πολλούς πολιτισμούς ενώ το εμπόριο κρασιού είναι ιστορικής σπουδαιότητας για τις περιοχές.

Οι ρώγες του σταφυλιού, που αποτελεί και την πρώτη ύλη του κρασιού, περιέχουν σάκχαρα, οργανικά οξέα και νερό (πάνω από 70%). Η περιεκτικότητα σε αυτές τις ουσίες εξαρτάται κάθε φορά από την ποικιλία, το υπέδαφος, τις κλιματικές συνθήκες, αλλά και από την χρονική στιγμή της ωρίμανσης του σταφυλιού. Μετά την διαδικασία του τρύγου (συγκομιδή), ακολουθεί η γλευκοποίηση, η διαδικασία δηλαδή κατά την οποία εξάγεται το **γλεύκος** (ή συνήθως **μούστος**) από το σταφύλι. Για να πάρουμε το μούστο, χρησιμοποιούμε διάφορες μεθόδους, συνηθέστερα τη χρήση ειδικών μηχανημάτων που λειτουργούν συνθλίβοντας το σταφύλι ανάμεσα σε περιστρεφόμενους κυλίνδρους. Κατά τη γλευκοποίηση, επιβάλλεται η αφαίρεση των κοτσανιών (*αποβοστρύχωση*) του σταφυλιού, καθώς είναι επιζήμια τόσο για την γεύση του τελικού κρασιού, όσο και για την υγεία του καταναλωτή.

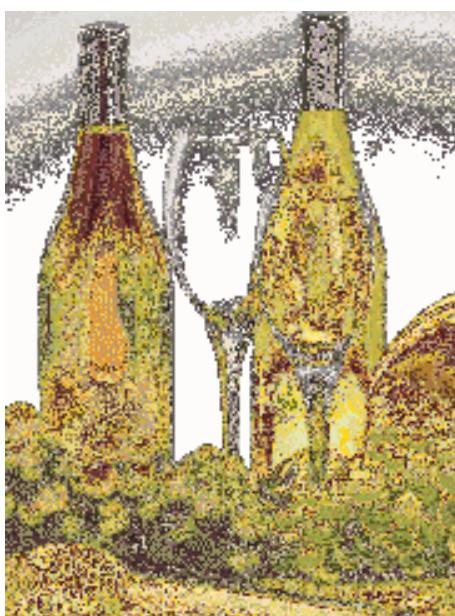
Στη συνέχεια ακολουθεί η τελική διαδικασία της **ζύμωσης**. Το οινόπνευμα που περιέχει το κρασί παράγεται από τα σάκχαρα του μούστου με την αντίδραση της αλκοολικής ζύμωσης, που επιτελείται από ειδικά ένζυμα, τις **ζυμάσες** των ζυμομυκήτων. Η διαδικασία της ζύμωσης διαρκεί συνήθως 8 – 25 ημέρες. Ο χρόνος της ζύμωσης είναι καθοριστικός για το κρασί που θα παραχθεί τελικά. Επιπλέον, γίνεται συνήθως λόγος για λευκή και ερυθρή οινοποίηση, ανάλογα με το χρώμα του παραγόμενου κρασιού.

Ιδιαίτερη αξία έχει τέλος και η διαδικασία ωρίμανσης του κρασιού. Θεωρείται γενικά πως

ένα κρασί γίνεται καλύτερο όσο παλιώνει, ωστόσο διαφορετικά είδη κρασιού χαρακτηρίζονται και από διαφορετική διάρκεια ζωής. Η διάρκεια της ωρίμανσής του ποικίλλει και συνήθως κυμαίνεται από μερικούς μήνες έως λίγα χρόνια. Γενικά, ελάχιστα κρασιά έχουν διάρκεια ζωής άνω των 50 ή 100 ετών, ενώ τα περισσότερα φθάνουν στην ποιοτική τους κορύφωση εντός μερικών χρόνων.

Σημαντικό διακριτικό κάθε κρασιού είναι και το χρώμα του. Τα κρασιά διακρίνονται γενικά σε **λευκά, κόκκινα** και **ροζέ**. Είναι λανθασμένη η γενικευμένη άποψη πως το χρώμα του σταφυλιού καθορίζει και το χρώμα του κρασιού. Στην πραγματικότητα οι χρωστικές ουσίες του σταφυλιού περιέχονται στα στερεά μέρη του (*στέμφυλα*) και επομένως το χρώμα του σταφυλιού παρέχει το χρώμα του κρασιού μόνο αν και τα στερεά του μέρη συμμετέχουν στην διαδικασία της ζύμωσης. Ο μούστος τόσο των κόκκινων όσο και των ανοιχτόχρωμων ποικιλιών διαθέτει το ίδιο ανοιχτό χρώμα. Έτσι, κόκκινο κρασί παράγεται από ποικιλίες κόκκινων (ή μαύρων) σταφυλιών με την προϋπόθεση ότι τα στερεά της μέρη συμμετέχουν στη ζύμωση, ενώ λευκά κρασιά μπορούν να παραχθούν από οποιαδήποτε ποικιλία, εφόσον τα στερεά μέρη των σταφυλιών διαχωριστούν στη διαδικασία της ζύμωσης. Τα ροζέ κρασιά παράγονται όπως και τα κόκκινα, με τη διαφορά ότι τα στερεά μέρη των σταφυλιών παραμένουν στη ζύμωση για ένα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, συνήθως μικρότερο από μία ημέρα.

Τα κρασιά ταξινομούνται ακόμα με το έτος της συγκομιδής σταφυλιών (τρύγος). Συνήθως παράγονται από σταφύλια της συγκομιδής του έτους και χρονολογούνται με βάση το έτος αυτό.

Επιπλέον, υπάρχουν κάποιες ειδικές κατηγορίες κρασιών όπως είναι ο **αφρώδης οίνος**, ο οποίος περιέχει και το διοξείδιο του άνθρακα («*ανθρακικός*») που παράγεται κατά τη διάρκεια της

ζύμωσης. Το διοξείδιο αυτό δεν εισάγεται επιπρόσθετα στο μπουκάλι εμφιάλωσης, όπως γίνεται στα αναψυκτικά, καθώς αυτή η μέθοδος απαγορεύεται. Για τον εγκλωβισμό του διοξειδίου στη φιάλη χρησιμοποιούνται διάφορες μέθοδοι, είτε μέσω της εμφιάλωσης του κρασιού πριν ολοκληρωθεί η ζύμωση, είτε μέσω της ολοκλήρωσης της ζύμωσης σε αεροστεγείς δεξαμενές. Εκλεκτότερο

Καραμπουγιούκη Βούλα, Σισούρκα Ραφαέλα (ΣΤ' Τάξη)

ΤΣΙΠΟΥΡΟ (ΡΑΚΗ, ΤΣΙΚΟΥΔΙΑ)

Το Τσίπουρο ή ρακί στην Κρήτη ονομάζεται τσικουδιά ή ρακή.

Το τσίπουρο είναι απόσταγμα από στέμφυλα (ή στράφυλα ή τσίπουρα) δηλαδή από τα ράκη των σταφυλιών που μένουν μετά το πάτημα και την εξαγωγή του μούστου για την παραγωγή κρασιού. Τα στέμφυλα, για να μας

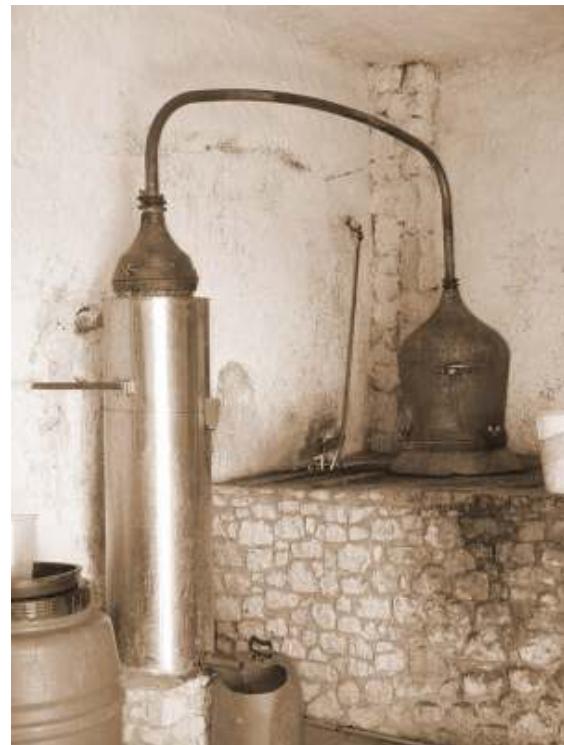
δώσουν αλκοολούχο απόσταγμα, θα πρέπει αφενός να μην έχουν αποστραγγιστεί εντελώς και αφετέρου να έχουν υποστεί αλκοολική ζύμωση ώστε τα σάκχαρα του εναπομένοντος μούστου να μετατραπούν σε αλκοόλη. Με άλλα λόγια πρέπει να μείνουν για κάποιες μέρες σε δοχείο. Άλλες φορές ζυμώνονται μόνα τους στο δικό τους δοχείο και άλλες μαζί με τον μούστο που πάει για κρασί (επιπλέον στην επιφάνεια των κάδων), όταν θέλουμε να πάρουμε κρασί πλούσιο σε τανίνες. Το δεύτερο συνήθως συμβαίνει στην ερυθρή οινοποίηση. Τσίπουρο μπορούμε να πάρουμε τόσο από λευκά όσο και από κόκκινα σταφύλια. Αν και το τσίπουρο ορίζεται σαν απόσταγμα στέμφυλων στην καθομιλουμένη μπορεί να χαρακτηρίζει και αποστάγματα άλλων φρούτων, κυρίως άγριων. Η ζύμωση διαρκεί περίπου 30 μέρες όταν τα στέμφυλα ζυμώνονται μόνα τους και πολύ λιγότερο όταν ζυμώνονται μαζί με το μούστο.

Στον απόστακτήρα προστίθενται εκτός από τα στέμφυλα και διάφορες αρωματικές ύλες σε ποσότητες και αναλογίες,, που συνήθως είναι μυστικά του κάθε μάστορα. Υπάρχει όμως και τσίπουρο χωρίς καμία άλλη πρόσμιξη. Χρησιμοποιείται ο γλυκάνισος, ο μάραθος κ.α. ενώ στην Κρήτη συνηθίζονται πολύ τα φύλλα καρυδιάς. Ο γλυκάνισος είναι αυτός που κάνει το τσίπουρο (και το ούζο) να "γαλανώνει", να ασπρίζει δηλ. με την προσθήκη νερού. Η

παράδειγμα αφρώδους οίνου είναι η γαλλική Σαμπάνια.

Τα κρασιά μπορούν να ταξινομηθούν ως **ξηρά, γλυκά ή ημίγλυκα**. Η γλυκύτητα των κρασιών μπορεί να μετρηθεί κατά τη διαδικασία της συγκομιδής, αν και στην πράξη καθορίζεται από το ποσό της ζάχαρης που παραμένει στο κρασί μετά από τη ζύμωση. Έτσι, το ξηρό κρασί δεν περιέχει υπόλοιπο ζάχαρης.

Παπαδόπουλος Στέφανος (ΣΤ' Τάξη)

Στην Ιταλία παράγεται ένα παρόμοιο ποτό η **grappa**, από απόσταξη ολόκρηρων σταφυλιών ή ζυμωμένου μούστου.

Το τσίπουρο δεν θα πρέπει να συγχέεται με το ούζο.

**ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙ ΤΟΥ 2009
ΜΑΘΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ PIZO**

Βασιλειάδης Άγγελος του Ιωάννη
Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και
Αθλητισμού Θεσσαλονίκης

Ηλιάδης Κωνσταντίνος του Γεώρ.
Σχολή Αστυφυλάκων

Κερμανίδης Θεόδωρος του Κων.
Σχολή Αστυφυλάκων

Παπαδοπούλου Ελένη του Ηλ.
Ηλεκτρονικής Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης

Πανλίδης Βασίλειος τοτ Χρυσ.
Σχολή Αστυφυλάκων

Σελίδου Μαρία – Τερέζα του Στ.
Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και
Ανάπτυξης Θράκης (Κομοτηνή)

Σεμερτσίδου Θεοδώρα του Ιορδ.
Ηλεκτρολογίας Τ.Ε.Ι. Λάρισας

Φαντίδου Μαρία του Χρήσ.
Λογιστικής Τ.Ε.Ι. Σερρών

**ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΡΙΖΟ ΠΟΥ ΑΡΙΣΤΕΥΣΑΝ
ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΕΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΣΚΥΔΡΑΣ
ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2008 – 2009**

Α' ΤΑΞΗ

Χατζηιωαννίδου Ελένη του Ι.	19 10/11
Πραντζίδου – Γεωργιάδου Πελαγία του Γ.	19
5/11	
Παυλίδης Ηλίας του Χρυσ.	19 2/11
Τσουλχάι Ερμίρα του Α.	19 1/11

Β' ΤΑΞΗ

Φωτιάς Κωνσταντίνος του Ε.	20
Φωτίου Χριστίνα του Δ.	19 5/11
Τσιλιάκης Ιωάννης του Π	19 3/11

Γ' ΤΑΞΗ

Ηλιάδου Ελευθερία του Κ.	19 11/12
--------------------------	----------

A' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Θεοδοσίου Βασιλική του Γ.	19,5
Τοπούζη Ταμάρα του Χ.	19,2
Τσιτλακίδου Αλεξάνδρα του Γ.	19,2

B' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Παναούση Αικατερίνη του Α.	18,2
----------------------------	------

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΛΕΜΕ;

«Θα σε κάνω τουλούμι στο ξύλο»

Η λέξη τουλούμι στο ξύλο προέρχεται από την τούρκική tulum που θα πει ασκός, δέρμα ζώου δηλαδή, ιδίως τράγου, κατάλληλα επεξεργασμένου, ώστε να χρησιμεύει ως δοχείο υγρών. Το ξυλοκόπημα προκαλεί μώλωπες και οι μώλωπες πρήξιμο των μελών που δέχτηκαν τα χτυπήματα. Το πρήξιμο αυτό, που παρουσιάζεται μετά από άγριο ξυλοδαρμό, παρομοιάζεται με τη διόγκωση του τουλουμιού που φουσκώνεται, για να δεχτεί υγρά. Για αυτό και η φράση «θα σε κάνω τουλούμι στο ξύλο» σημαίνει πως θα σε δείρω τόσο πολύ, που θα σε κάνω να πρηστείς.

* * *

(Από το βιβλίο της Γιολάντας Τσορώνη – Γεωργιάδη «Γιατί το λέμε έτσι...»)
Ηλιάδης Στάθης, Χαραλαμπίδης Γιώργος (ΣΤ' Τάξη)

«Κάθε πέρσι και καλύτερα»

Προέρχεται από παλιά παροιμία, «αεί τα πέρυσι βελτίω», που λέγεται από εκείνους που αναπολούν με νοσταλγία το παρελθόν περιφρονούν ότι τους προσφέρει το παρόν.

* * *

«Και την πίτα σωστή και το σκυλί χορτάτο»

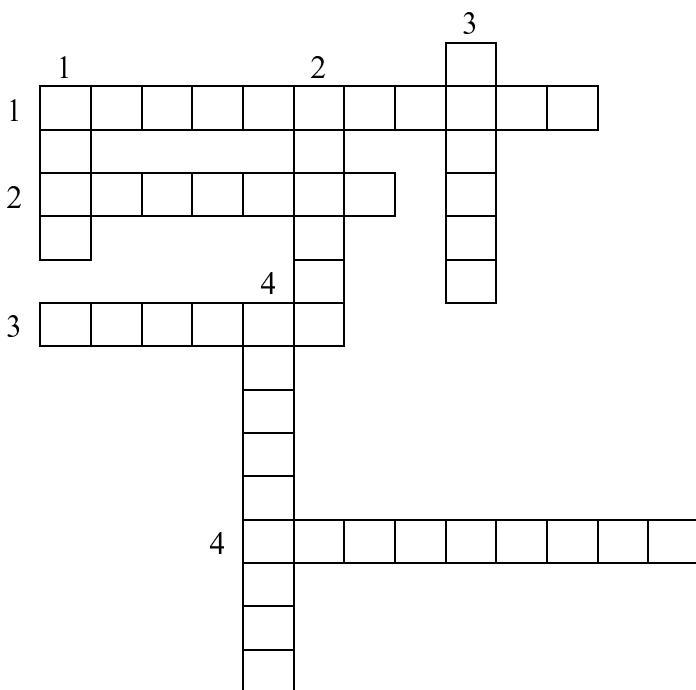
Φράση που λέγεται για εκείνον που ζητάει πολλά. Οι Γάλλοι έχουν την αντίστοιχη «και το βούτυρο θέλει και τον παρά του», οι Ισπανοί «θέλει και αιχμάλωτο, θέλει και λύτρα», ενώ οι Άγγλοι «δώσ’ του ένα δάχτυλο, θα σου πάρει όλο το χέρι». Φαίνεται ότι οι πλεονέκτες δεν αρέσουν σε κανένα λαό.

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΕ ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ
ΒΡΕΙΤΕ ΤΟΥΣ 15 ΝΟΜΟΥΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΑΣ

K	M	K	S	Ψ	E	P	M	T	Σ	B	I
I	Δ	P	K	A	B	A	Λ	Α	Σ	Σ	Ω
Λ	Λ	T	B	B	P	M	Λ	P	P	Ψ	Α
K	K	Σ	M	Σ	O	Σ	Σ	T	Κ	Ω	N
I	N	Σ	O	K	Υ	T	A	A	Σ	B	N
Σ	M	I	A	X	A	I	A	Σ	Λ	Γ	I
Ψ	Σ	Λ	Σ	K	M	P	P	Φ	P	I	N
A	K	Π	E	Λ	Λ	A	Σ	Λ	Ψ	Φ	Ω
P	Λ	M	P	A	Γ	R	H	I	Ω	Λ	N
A	Ξ	N	O	I	Λ	Z	O	Ψ	P	Ω	N
P	Z	X	I	O	Y	Ξ	Σ	T	E	P	Ξ
K	E	A	Π	P	M	O	H	M	P	I	O
A	Σ	N	X	Ψ	N	Δ	Λ	Λ	E	N	O
Δ	T	I	Ω	Σ	Ξ	Z	E	B	P	A	Λ
I	Γ	Ω	Λ	Α	T	T	I	K	H	Σ	I
A	I	N	E	P	O	Π	A	Ω	Λ	N	K
Σ	O	Δ	Σ	I	Λ	K	Σ	Δ	I	Y	Δ
E	Ψ	A	Φ	Ω	K	I	Δ	A	Σ	Σ	O
B	M	Γ	N	Λ	H	I	E	Γ	Σ	P	Ψ
E	Ψ	Μ	Α	Γ	N	H	S	I	A	Σ	Λ

Παπαδόπουλος Στέφανος, Σεμερτσίδης Γιώργος (ΣΤ' Τάξη)

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΠΙΖΟΝΤΙΑ

1. Έλλειψη βιταμινών.
2. Κάθε εσωτερικό όργανο του σώματος ανθρώπου ή ζώου.
3. Κουράζομαι, αποκάνω.
4. Τον περιφέρουμε τη Μεγάλη Παρασκευή.

ΚΑΘΕΤΑ

1. ... βαρών.
2. Ζω μοναχική ζωή.
3. Αυτό που δωρήθηκε.
4. Το τραύμα που πέρασε η σφαίρα πέρα για πέρα.

Παπαδοπούλου Κατερίνα,
Τσιλιάκη Θωμαή (ΣΤ' Τάξη)

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Τελετή για την έναρξη λειτουργίας ενός μαγαζιού..
Ένα είδος πουλιού.

